

SVENSK TIDSKRIFT

TRETTIOTREDJE ÅRGÅNGEN

1 9 4 6

ANSVARIG UTGIVARE: ELIS HÅSTAD

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

GEORG ANDRÉN · GUNNAR HECKSCHER

JOHN CULLBERG · BROR OLSSON

EDVARD THERMÆNIUS · KARL WISTRAND

T. T:SON HÖJER · ARVID FREDBORG

UPPSALA 1946. ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Ledande artiklar:

	Sid.
Svensk-norsk debatt	1
<i>Höjer, Torvald T:son</i> : 1945 — en utrikespolitisk tillbakablick	7
Bostadsprogram på lösan sand	85
Domarna i Finland	90
Atomkraft och socialisering	95
Finansplanen	155
1946 års fredsdag	223
Fredsduvor och olivkvistar (Fredskonferensen i Paris)	293
Civilt försvaret och krigsutvecklingen	297
Valets tendenser och innebörd	365
Nürnbergdomarna	431
Kring svensk-ryska handelsavtalet	497
Sovjets »utrensingsdemokrati»	567
Varthän driver den svenska socialdemokratien?	633
Spökflygare	637
Norges tragik 1940 — ansvar och lärdomar	640

Uppsatser:

<i>Ahlström, Ove</i> : Exkejsaren regerar (Japan)	339
<i>Balkanikus</i> : Federationstanken på Balkan	466
<i>Bonsdorff, L. G. von</i> : När Sverige växte österut. En översikt över ny finländsk litteratur om svenskheten i Finland	473
<i>Dystra, B. S.</i> : Holländska efterkrigsproblem	536
<i>Ehrnrooth, N. G.</i> : Saarområdet in memoriam	187
<i>Friedländer, Otto</i> : Terrorn och den totalitära staten	399
—: Återuppfostran och okkupation	594
<i>Hagberg, K.</i> : Det andra världskrigets förspel enligt Nürnbergprocessen	435
—: Den tyska krigsledningen 1939—1942. Några glimtar från spelet bakom kulisserna enligt Nürnbergprocessen	583
<i>Hallberg, Peter</i> : Vilja islänningarna hyra ut baser åt U. S. A.?	45
<i>Herlitz, Nils</i> : Drag ur svenskt statsliv under krigsåren	503
<i>Holma, Harri</i> : Den lekande eller levande människan? Med anledning av Hui-zingas bok »Den lekande människan»	673
<i>Hylander, Ivar</i> : Kyrkomötet 1946. Några glimtar och summeringar	654
(<i>Höjer, Torvald T:son</i> : 1945 — en utrikespolitisk tillbakablick, se ledande artiklar.)	
<i>Kleberg, Tönnes</i> : Bibliofila promenader	177
<i>Krakowska-Löwegren, Maria</i> : Fasorna i Ravensbrück	164
<i>Krusins-Ahrenberg, Lolo</i> : J. J. Nordström och hans två fädernesland	120
<i>Lesch, Bruno</i> : Rysk medelhavspolitik på 1700-talet	33
<i>Löfgren, Oscar</i> : Dövstumutbildningen i stöpsleven	459
<i>Möhlenbrock, S.</i> : Landsbygdsungdomens möjligheter till läsning	454
<i>Nilsson, Magnus</i> : Den beskedlige banditen (Om tyskarnas mentalitet)	255
—: Dikena eller vägbanan? (Om uppfostrans problem)	450
<i>Norwid, T.</i> : Atombomben — två alternativ	323
<i>Numelin, Ragnar</i> : Samhällsproblemet i svensk etnologi	328

	Sid.
<i>Nyman, Alf</i> : Ledarskapet och demokratien	229
<i>Observatör</i> : Är det tyska kynnet militaristiskt?	114
<i>Ohlson, Nils G.</i> : Folkskoleseminarierna och lärarutbildningen	518
<i>Palme, Sven Ulric</i> : Tidningar före tidningarna	104
<i>Petri, Gustaf</i> : Hemvärnets framtid	650
<i>Petzäll, Erik</i> : Människovärdets kris	98
<i>Pfannenstill, Bertil</i> : Landsbygdsungdomen och bildningsintresset. Några glimtar från en enquêteundersökning rörande folkhögskolelever	311
<i>Quensel, Carl-Erik</i> : Några synpunkter på befolkningsutvecklingen under de senaste åren	301
<i>Rohlfieb, Curt</i> : Tinget vid Krakastenen. Med anledning av Frans G. Bengtssons »Röde Orm»	108
<i>Ränk, Richard</i> : Folkkrätten och de mänskliga rättigheterna	602
<i>Schalling, Erik</i> : Kulturen, kriget och spelreglerna	409
<i>Söderberg, Tom</i> : Näringsfriheten — ett sekelminne	575
<i>Söderhjelm, J. O.</i> : Helsingfors universitet och finlandssvenskarna	393
<i>Taube, C.</i> : Freden, som kom för tidigt. En exposé över efterkrigskriserna i Kina	260
<i>Thanner, Lennart</i> : Biskoparnas betänkande om Erik XIV 1569	684
<i>Thomasson, Carl-Gustaf</i> : Den siste riksdrotsen	526
<i>Valentin, Hugo</i> : Araber, judar och engelsmän	662
<i>Westring, G. A.</i> : Bombkrigets effekt och eftermäle	20
<i>Ysander, Torsten</i> : Svensken och alkoholen	159
<i>Akerlund, Henrik</i> : Barnbidrag och skattefria barnavdrag	443
<i>Utan författarnamn:</i>	
Stockholm—Riga och tillbaka. En lettisk flykting berättar	247
Västmakternas invasionsplaner mot Norden våren 1940. Ur en serie officiella dokument	374

Litteratur¹:

Svensk prosadiktning 1945, en översikt av <i>Elof Ehnmark</i>	54
Ossian Nilssons ungdomsmemoarer, rec. av <i>Gunnar Löwegren</i>	134
Skördetid: norsk litteratur, översikt av <i>Örnulf Tönsberg</i>	196
Paul Valéry och hans svenska minnestecknare, rec. av <i>Gunnar Löwegren</i>	200
Vår högre ståndskulturs gryningstid, rec. av <i>Carl-Gustaf Thomasson</i>	344
Nyutkommen antiklitteratur, översikt av <i>Oscar Löfgren</i>	611
Ända till det bittra slutet, en översikt över nya tyska böcker om Hitlers Tyskland av <i>Ernst Alker</i>	614

Dagens frågor:

Kulturfrågor i allmänhet:

Den dubbla anknypningen och skolstatistiken, genmäle av <i>Arvid Molin</i>	151
Bokproduktionen 1945, av <i>Bror Olsson</i>	207
Dansk kulturpolitik under flyktingstiden i Sverige, av <i>G. Hilding Nordström</i> ..	209
Amatöridrott eller professionalism, av <i>E. H.</i>	360
Viktor Rydberg och Fredrik Böök, av <i>Gammal ämbetsman</i>	425
Tegnérjubileet, av <i>Bror Olsson</i>	563

Inrikespolitiska frågor:

Kring remissdebatten	80
Affären Rosenblad	203
En varning (Den statliga lönepolitiken)	286
Två partiledare (Pehrsson-Bramstorp och Ohlin)	287

¹ En del böcker ha omnämnts på ledande plats, bland uppsatserna eller under Dagens frågor.

	Sid.
Per Albin Hansson som politiker, av <i>Elis Håstad</i>	482
Den nye statsministern	493
Krigsmaterielverket och riksdagens kontrollmakt	546
Statsministerdebuten	548
Det slutliga valresultatet, av <i>Inga Olsson</i>	557
Det allvarliga ekonomiska läget	629
Utrikesnämndens negligeraande — en parallell	687
Oförmåga arbetsmetoder i riksdagen	688

Utlandet och utrikespolitiska frågor:

Vad sker i Polen?	70
Iran i stormaktspolitiken	77
Balternas utlämnande	82
Företagsledningen i det statsdirigerade Sovjetryssland	83
Mulen sikt	139
Antisemitismen i det nya Polen	142
Den nationella frihetsrörelsen på Java	146
Österrikes nödläge, av <i>Ernst Benedikt</i>	148
Bakgrunden till det mandsjuriska problemet, av <i>Rudolph Philipp</i>	211
»Polska sjösjukan», av <i>Sven Ulric Palme</i>	215
Polsk folkomröstning ersätter val	218
Till minnet av professor Rafael Erich, av <i>Toivo Kaukoranta</i>	221
Turkiets ekonomiska renässans	277
Den franska bankreformen	280
Den österrikiska idyllen, av <i>Ernst Benedikt</i>	284
Det neutrala Schweiz till FN?, av <i>Immanuel Birnbaum</i>	289
Den andra franska konstituanten	347
Det argentinska folket accepterade fascismen av fri vilja, av <i>G. L.</i>	351
Engelsk grävåderstämning	358
En stor schweizisk publicist (Albert Oeri), av <i>B.</i>	363
Folkdemokraterna i Finland och Pariskonferensen	415
Den finska krigsansvarighetsprocessens eftermäle	417
Tyst erkännande av Baltikum på fredskonferensen, av <i>Richard Ränk</i>	419
Stortinget — de »straffades» parlament, av <i>E. H.</i>	423
»Europa skvallrar» (T. Norwid), av <i>Per G. Andreen</i>	428
Ett förvaltningstekniskt »experiment», som avblåsts (Hangö), av <i>T. W.</i>	429
Kulturell renässans i österrike, av <i>Ernst Benedikt</i>	487
En ståndaktig Hitlermotståndare i Hitlers Tyskland, av <i>Egon Kötting</i>	489
Baltikum på fredskonferensen	495
Ve de besegrade (En skildring av dagsstämningarna i Tyskland)	541
»Har ni fått nog? Rösta med republikanerna!» (Valet i U. S. A.)	550
Socialiseringen i Frankrike, av <i>Jean Cay</i>	553
Slutkampen om den polska gränsen	559
Weimarflaggan till heders igen, av <i>Günter Dallman</i>	562
Den nya franska socialförsäkringslagen, av <i>Jean Cay</i>	621
Det tyska mullvadandet i Schweiz under kriget, av <i>P.</i>	624
Rysslands säkerhet — politik går före strategi, av <i>T. Norwid</i>	626
De polska partierna och valstriden, av <i>I. B.</i>	690
Finmark före, under och efter kriget, av <i>Edvard Welle-Strand</i>	693
Sir Nevile Hendersons diplomatiska hågkomster, av <i>Birger Swedenborg</i>	698

Pärmar till Svensk Tidskrift, till ett pris av 2 kr. per årgång, kunna rekvideras från expeditionen, Dalagatan 20^{IV}, Stockholm.

Kompletta årgångar eller felande strö-exemplar kunna likaledes rekvireras.